

paa, hvorvidt de Vedkommende ved deres Feu naaede at faae et vist bestemt Beløb, der omtrent svarede til, hvad de tidligere havde havt — de ønskede kun at faae Sikkerhed for, at de ikke ved tilfældige Omstændigheder skulde faae mindre, end de tidligere havde havt — saa var altsaa Sagen den, at der i et enkelt Aar kunde blive at udrede noget Mere af Contoen for Udgifter af ubestemt Omfang, i et andet Aar noget Mindre, og undertiden slet Intet, Alt efter som de Vedkommende efter de almindelige Regler om Feu havde naaet det Beløb, hvorom der var Spørgsmaal, eller ikke. Der ligger imidlertid ikke paa nogen Maade deri en Opgivelse af Feuprincipet; der er et gammelt Ordssprog, som baade paa Latin og Dansk siger: ingen Regel uden Undtagelse, og det vilde være besynderligt, om man, fordi der var givet et Par udmærkede Kunstnere, som man ønskede at bevare for Theatret, en nogen særlig Stilling i saa Henseende, vilde sige, at hele Principet var opgivet; der er Intet, der i fjerneste Maade antyder, at det skulde være Tilfældet, ligesaa lidt som det var Tilfældet for flere Aar tilbage med Hensyn til en anden udmærket Kunstner, som nu er død, Professor Nielsen; ogsaa da blev der taget en lignende Bestemmelse, nemlig at han skulde have en bestemt Sum for hver Gang, han traadte op, uden Hensyn til hvor stor hans Feu var, men saaledes, at den Feu, der tilkom ham efter de almindelige Bestemmelser, deri blev indeholdt.

Det næste Punkt, der er fremkommet, og som Fleertallet ligeledes indstiller ikke maa passere, angaaer den bekjendte Gratisforestilling den 11te Februar 1859. Det Beløb, hvorom der er Spørgsmaal, er henved trehundrede Rigsdaler; fra Statsrevisionens Side er man bleven i saa høi Grad overrasket over dette Beløb, at man end ikke ret har vidst, hvorfor der dengang fandt en saadan Forestilling Sted, eller hvorfor Ministeriet i alt Fald ikke havde erhvervet Rigsdagens Sanction dertil. Jeg maa tilstaae, det forekommer mig besynderligt, at nogen Mand, der har levet her i Kjøbenhavn i de Dage, kan være i Tvivl om, hvad det var, der foranledigede til at gjøre, hvad der fra Theatrets Side skete. Jeg kan

ikke sige Andet, end at der i Hovedstaden var en almindelig gennemstrømmende Følelse af den Betydning, det havde, at Hovedstadens egne Borgere for lang Tid tilbage ved deres patriotiske Opoffrelse havde reddet Hovedstaden og Fædrelandet. At denne Følelse netop da kom stærkt frem, kunde maaskee ganske naturligt slykkes den Omstændighed, at man for ikke saa mange Aar tilbage havde været Vidne til, at den patriotiske Begeistring atter havde reddet Fædrelandet, og at man maaskee troede, at de Tider atter kunde komme, da der igjen trængtes til en saadan patriotisk Begeistring. Jeg troer, at Enhver, der da var tilstede her i Hovedstaden, tilfulde vil erkjende, at det var denne Følelse, der var tilstede hos Befolkningen, og at man i de forskjelligste Kredse og paa de forskjelligste Maader søgte at lægge den for Dagen; men jeg troer ogsaa trostigt at kunne henvise til de mange Udtalelser, som i den Tid fandt Sted, naar jeg paastaer, at blandt alle de Ting, som dengang skete, var der ingen, der i den Grad vandt almindeligt Bifald som det, der blev foretaget fra Theatrets Side. Man fandt det saa tiltalende og rigtigt og udtalte fra alle Sider, hvor overordentlig smukt det Hele var gaaet for sig, og man fandt tillige en tilfredsstillende Erfaring deri, at Noget, som Mange erklærede for en Umulighed, for Noget, som ikke kunde skee uden Spektakler, Uroligheder eller taktløs Optræden, tværtimod viste sig at kunne gaae for sig med en Ro og Spømmelighed baade udenfor og i selve Theatret, som man ikke nofsom kunde rose; — kort sagt, man var dengang, og det skal ikke kunne benægtes, eenstemmig i sin Lovprisning af det Skridt, der skete; — nu er der imidlertid fra Statsrevisoratets Standpunkt blevet gjort en anden Betragtning gjeldende. Men naar Revisoratet vil finde, at Ministeriet skulde have begaaet en Feil ved ikke forud at indhente Rigsdagens Samtykke til det gjorte Skridt, maa det dog bringes i Betragtning, at Rigsdagen ikke eksisterede dengang, men at den var gaaet hjem for henved to Maanedes siden, og vil man sige, at Ministeriet skulde have beregnet to Maanedes iforveien, at Stemningen i Kjøbenhavn vilde være saaledes den 11te Februar, at der var Anledning til at foretage no-